

Komszomol-küldöttség hazánkban

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának meghívására hazánkban tartózkodik az Össz-szövetségi Lenini Komszomol háromtagú küldöttsége, élén Igor Nyikolajevics Scsolkovval, a Komszomol KB Intéző Bizottságának tagjával, a KB külügyi osztályának vezetőjével. A szovjet ifjúsági vezetők megbeszéléseket folytatnak vendéglátóikkal a Komszomol és a KISZ együttműködéséről.

Határidő előtt

Új bányáakna

Emberről, gépet egyaránt próbára tevő másfél évi munka után befejezték egy ezer méteres lejtősakna ki-hajtását Tatabányán. A hazai szénbányászatban szokásos módszertől teljesen eltérő eljárással, egyszerre két irányból építették a 15/A bányauzem eddig kiaknázatlan széntelepének elérésére a kilométeres lejtősaknát. Az egyik csapat alulról, a már meglevő bányatérsegből kiindulva tört a külszín felé, a másik bányászbrigád pedig a felszínről a föld mé-

lyébe hatolva dolgozott az új akna kihajtásán.

Annak ellenére, hogy rendkívül nehéz körülmények között dolgoztak, kőzeteken, vizes rétegeken kellett keresztültörniük, határidő előtt fejezték be a lejtősakna ki-hajtását: Az előírtnál tíz nappal korábban találkozott az egymás felé haladó brigád, és lyukasztotta egybe az aknát. Az ezer méteres lejtősakna kiépítésére azért volt szükség, mert ilyen módon egymillió tonna kitűnő minőségű, úgynevezett pillérekben leköthető szén kiaknázását tették lehetővé. Az új széntelepeken most megkezdtek az első frontfejtés ki-alakítását, s augusztusban megindulhat a folyamatos széntermelés is.

Fonógépek mellett

A Szegei Textilművek BD üzemrészében, a korszerű fonógépek mellett helyezték el azt az elektronikus — termelés-mérőnek elnevezett — szerkezetet, melynek segítségével bármelyik pillanatban ellenőrizhető a termelés állása. A felvételünkön is megörökített szerkezet a gyár elektroműszerészeinek találmánya, alkalmazásával a munka hatékonysága is növelhető.

Összegezés

Az évindító KISZ-gyűlésekről

Április első hetében befejeződtek Szegeden a KISZ-alapszervezetek beszámoló, vezetőségválasztó és tervező taggyűlései. Bár néhány nagyvállalatnál, ahol önálló KISZ-bizottság működik, még csak ezután tartanak küldöttgyűléseket, máris elegendő információ gyűlt össze ahhoz, hogy összegezhessük az eddigi tapasztalatokat. Az értékelő és évindító KISZ-gyűlések mérlegéről Butkai József, a városi KISZ-bizottság titkára tájékoztat.

— Mindenütt jól előkészítetten és rendben zajlottak a taggyűlések, a választások. A városi KISZ-bizottság közvetlen irányítása alá tartozó 78 dolgozó alapszervezet taggyűlését instruktoraik kísérték figyelemmel. A közvetített irányítású alapszervezetek tevékenységéről a helyi KISZ-bizottságoktól kaptunk jelentést. Ezidáig több mint 300 munkahelyi KISZ-közösség múlt évi munkáját elemeztük.

— Történtek-e változások a városi KISZ-alapszervezetekben?

— Személyi problémák és fiatalok nem kellő „hozzáállása” miatt — a pártszervezet egyetértésével — megszűnt a Csongrád megyei Mentőállomás egyetlen KISZ-alapszervezete. Létszámcsökkenés okozta a Szegei Városellátó Vállalat KISZ-alapszervezetének megszűnését. A városi tanácsnál az átszervezés jelentett gondot: egy alapszervezet maradt három helyett. Önálló KISZ-kollektíva alakult két sportegyesületnél: a SZEOL AK-nál és a Szegei Dózsnál. Hasonlóképpen új még az idegenforgalmi hivatal, a városi tanács szolgálatát üzemeltető és az 1. számú SZTK öt éve megszűnt, s most újjá-

alakult KISZ-alapszervezete. Az elmúlt mozgalmi évben két KISZ-bizottság kezdte működését: egyik a ZÖLDÉRT-nél, a másik a Tanács Szolgáltató és Kommunális Vállalatoknál. A DÉMÁSZ-központban — ahol egyébként szép eredményekkel dicsekedhetnek a vállalat ifjúkommunistái — az ugrásszerű fejlődés okozott gondot. Ott a tavalyi hatvanról százra növekedett a taglétszám. A Móra Tsz-ben viszont a gazdaság nehézségei befolyásolták a KISZ-alapszervezetek munkáját.

— Hány tagtól vált meg az idén az ifjúsági szövetség Szegeden?

— Tartós passzivitás miatt eddig 102 fiatalt töröltek a KISZ tagjai sorából. Párttag közülük mindössze egy akadt. Sajnálatos, hogy a kizártak 70 százaléka munkásfiatal. Önként, saját kérésükre 372-en léptek ki. Többségük betöltötte, vagy jóval túlhaladta a harmincadik életévét.

— Kik maradtak vezetői posztján?

— A KISZ-titkárok 60 százalékának ismét bizalmat szavazott a tagság — ez az utóbbi évek legjobb aránya. A vezetőségi tagok 50 százaléka továbbra is valamilyen tisztséget tölt be. A nők aránya a vezetőségekben megközelíti a 40 százalékot.

— A KISZ-szervezetek alapdokumentumairól, az akcióprogramokról milyen az összkép?

— Általában jó. Mindenütt felhasználták az első taggyűlés, az egyéni beszélgetések tapasztalatait és a pártvezetőség véleményét. A program összeállításánál figyelembe vették a helyi pártszervezet cselekvési programját, valamint a gazdasági feladatokat. A gazdaságpolitikai célkitűzések terjedelmileg talán a leghosszabbak a tervezetekben, de nem elég konkrétak, nem építenek kellően az egyéni vállalatokra. Szépen illeszkednek azonban a munkatervnek a városi KISZ-bizottság akcióprogramjához. A feladatok megfogalmazásában nagy figyelmet fordítottak a KISZ-vezetőségek a Minisztertanács, a SZOT és a KISZ KB munkaversenyéről szóló állásfoglalására, a védnökségi mozgalmakra, a társadalmi munkaakciókra. Nehézséget csupán az okozott, hogy sok új KISZ-titkár nem ismeri behatóan a KISZ KB 1974. áprilisi határozatát. Ez többek között kimondja, hogy az ifjúsági szövetség politikai szerepének növelése érdekében erősíteni kell a tervszerűséget az alapszervezetek munkájában.

Róza Imre

Fiát mosó holló

„Nagypénteken moss a holló a fiát” — ez a szólásmondás abból ered, hogy ez a madár költi ki legkorábban tojásait, ha az ősszel tavasz elejére esik, hűvösödik. A tojásúra nyúlt tél és a kései keltavasodás ellenére az idén sem változtatta meg ezt a szokását. A hazánkban általában ritka, de a közelmúlt években gyakoribbá vált fekete holló idei első fiokáit most fedezték fel az erdészek a zempléni hegységben.

A parasztság helyzetét elemző megyei pártbizottsági közlemény visszhangjából

Jó munkával, versennyel erősíteni a közös sikereket

Április 8-án, vasárnap látott napvilágot megyénk lapjaiban az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága március 2-i ülésén elfogadott határozatot ismertető közlemény. Ezen az ülésen „A parasztság gazdasági, társadalmi, politikai helyzetéről, tudati fejlődéséről tárgyaltak, felfrésztek a jelenlegi helyzetet, és meghatározták a soron következő feladatokat.

A közlemény nagy visszhangot keltett megyénk közvéleményében. A sok elhangzottból az alábbiakban két — egy vásárhelyi és egy fábiansbestyeni — véleményét ismertetünk.

Nemcsak házuk kerítéséig...

Mi szabta meg a földműves ember céljait, vágyait valamikor? Mi valósult meg abból és hogyan? Sokat mondhatnának erről a vásárhelyi határreszek külső szélén élők. A Rákóczi Tsz-beliak közül hallgattam meg Kardos Pált, és megtudtam, mi-féle változást hoztak az évek, csak amióta a közösben élnek. A célok, a vágyak miképpen fordultak a gazdálkodással együtt?

— Jó, jó — mondtuk, kilencszázhatvanban, amikor jötték az agitátorok —, önkéntes ez, hát persze, hogy önkéntes. Csak megy az ember, ha másként nem tehet. — Így emlékezik Kardos Pál, és mondja: — Belépett az ember a tsz-be, tényleg a maga akaratából, de... nem hitte, nem hitt benne, mert amabban hittünk. Most? Ezt a mai közöst sokkal jobbnak tartja számon mind, mint az akkori ígéreteket. És vissza egy se menne egyéni gazdálkodónak.

— Tanultam, megismerkedtem nemcsak a nagyüzem új berendezkedésével, céljaival, lehetőségeivel, hanem a párttal is, ahova 1962-ben kértem felvételemet. Felvettek és lehetőségeket, feladatokat kaptam.

Most a tsz pártvezetőségének tagja, az üzemi pártvezetőség titkárának helyettese az egykori kisparaszt. Ugyanakkor állatnyesztési brigádvezető a tehenészetben. Nem akármiféle sarzsai: a Rákóczi Tsz Hódmezővásárhelyen az állami gazdaság után következik a tejtermelésben és a megyei élvonalban halad. A brigádszó nyugodtan mondja, pedig büszkélkedhetne is, hogy tisztaság, minőség, szívtartalom szerint első osztályú tejet szállítanak, és csak a szegvári tsz jár előttük a közös gazdaságok közül.

— Egy-két gazda elérhetett ilyen eredményt, de itt most ezen a szinten áll ez az egész határ.

Firtatom, mi ennek az oka legfőképpen? Olvasták-e az újságban azt a közleményt, amelyben éppen ezekről, a paraszti életben bekövetkezett változásokról nyilvánította véleményét a megyei pártbizottság? Kardos Pál bólint a kérdésre: — Olvastam, egyetérték.

Előkerül az újság, és egymásnak idézzük a közlemény részleteit: „Szövetkezeti parasztságunk... sajátjának érzi azokat a nagy horderejű változásokat, amelyek a mezőgazdaságban végbementek.” — Így van. Olyan körülmények alakultak ki, hogy aki az átszervezőskor nem hitte, ma jónak tartja. „Parasztságunk növekvő felelősséget érez a helyi és az országos feladatok iránt” — olvassuk tovább a közleményt, és Kardos Pál helyes: — Legfőképpen az a jó itt nálunk, és ezt erősítjük tovább, hogy az első mindig a közös.

Olvassuk tovább a közleményt: „Mind több tapasztalat igazolja, hogy a parasztemberek gondolkodása nemcsak házuk kerítéséig terjed.”

— Igazolhatom — teszi le a maga voksát nyíltan a brigádszó, és sorolja, mennyi mindenben maga a tagság intézi ma a közös dolgokat. Személyesen is vezető, sokan kapnak, vállalkoznak tisztségeket. — Legsúlyosabb mozgalom a verseny. A szocialista brigádokban maga a tagság írja le, rögzíti vállalkozásában a közéletiség helyi törvényét, hogy a legfőbb a közösség érdeke. — A November 7. brigádban például, amelynek vezetője a párton kívüli Sárosi János tehenész, papíron olvasható, hogy bármilyen probléma kerekedik, a brigádközösség minden tagja kötelezőnek tekintí önmagára, hogy segítsen. Első a termelés. Azután, ha valamelyik tagtárs házat épít, ott vagyunk. A betegéről közösen gondoskodunk, és arról is, hogy hiányát a munka ne nélkülözze. Kapott a brigád a jó helytállásért 13 600 forintot. Sárosi János javasolta, hogy ne osszuk el a pénzt, hanem fordítsuk közös célokra. Kettőn halványan ellene szóltak, nem lehetne-e legalább egy-egy százast fejenként elosztani? Mit szól az asszony, ha a jelvény mellé semmit sem viszünk haza? De a többség úgy döntött, ahogy a brigádvezető javasolta.

— Egyszóval, tényleg nemcsak a házuk kerítéséig néznek és látnak.

— Így van, de... van még mit tennünk. Már szóltam a tanulásról. Egyre több itt az értő szakember. Viszont magasabb szintű tudásra kellene jobban törekednünk. Például, hogy amit az újság, a rádió, a televízió nyújt, az ne legyen elég.

A napi tájékozottságnál lássunk tovább, hogyan rendezzük be életünket ezután a termelésben, az otthoni dolgainkban a pihenődőtől addig, hogy hova, merre induljon a gyerek? Mert a város az még... innét messze van. De ahhoz közelítenénk minél gyorsabban.

Kc. I.

A háztáji a szövetkezet üzemága

Fábiansbestyénen, a Kinizsi Termelőszövetkezetben munkatársunk Bertus Pállal, a tsz elnökével beszélgettünk, aki a többi között elmondotta:

— Az MSZMP Csongrád megyei bizottságának üléséről kiadott közlemény, amely a parasztság gazdasági, társadalmi, politikai helyzetét, tudati fejlődését elemzi, a reális valóságot tükrözi. Számot ad arról az óriási minőségi változásról, amely végbement a magyar mezőgazdaságban, a parasztság életében. Ezt az tudja csak igazán értékelni, aki részese volt az eseményeknek. Elmondhatom, hogy például nálunk, az első számú szövetkezeti vezetésben tevékenykedőknek ma már jelentős hányada felsőfokú végzettségű. Egy részük még középfokú, de politikai marxista végzettséggel rendelkezik. Úgy vélem, hogy már nincs olyan hely a megyében, ahol a párttitkár ne végzett volna valamilyen politikai iskolát. Ezt azért hangsúlyozom, hogy felhívjam a figyelmet arra, amelyet megfogalmazott a Központi Bizottság és a megyei pártbizottság is a mezőgazdasági szövetkezetek vezetésével kapcsolatban.

Beszélhetünk a parasztság gazdasági körülményeinek változásáról, de ezt nem akarom részletezni. Inkább a magunk helyzetéről szólok. Például a háztáji gazdaság és a közös viszonyáról. Helyeslem azt a megállapítást a megyei pártbizottság közleményében, hogy szövetkezeti parasztságunk gondolkodása és életmódja a mezőgazdasági munka jellegének, a termelési viszonyok változásának hatására a magántulajdonosi szemlélettől egyre távolodik, s a szocialista erkölcszhez és életmódhoz fokozatosan és differenciáltan közeledik. De nagyon igaz az is, hogy a gondolkodásváltozást lassították bizonyos tendenciák. Igen. Sokáig a háztáji volt a sziget, ahol a parasztember hagyományosan dolgozott, amit konkrétan a sajátjának tekintett. Ez képviselte a múltat, ez konzerválta régi életmódját.

Most Fábiansbestyénen is szemtanúi vagyunk a háztáji gazdaságok átalakulásának. Való igaz, hogy a háztáji a szövetkezet üzemágává változik. Szövetkezetünk vezetősége a párt agrárpolitikájának megfelelően támogatja a háztáji gazdálkodást. A közös gazdaság termékeny kapcsolatot teremtett a háztájival, ellátja vetőmaggal, vegyszerekkel, kerti traktorral stb. Ez a segítségnyújtás kedvezően érezteti hatását a háztáji fejlődésében, termelésében és eredményességében, a tagok jövedelmének alakulásában. Ugyanakkor az is tény, hogy ezt, a közös és a háztáji közötti kapcsolatot egyesek a tisztesség határán túl szeretnék kihasználni. S olykor nem is olyan könnyű leblokkolni a már-már harácsolásnak tűnő manővereket.

Nem tartom én kritikusknak a helyzetet, de beszélni róla, úgy vélem, szükséges. A gazdaság intenzív fejlesztésének korszakát éljük. A középvezetőkre is mind nagyobb feladatok hárulnak. Ugyanakkor személyi jövedelmük növelése is sarkallja őket. Így aztán előfordul, hogy egyesek bebuúznak a fóliasátorba napközben, ott dolgoznak és a közösbeli feladatukat nem látják el megfelelően. En az azzal értenék egyet, ha olyan differenciált jövedelmezőséget biztosítanának a szövetkezetben, hogy a közép-kader-állomány találja meg azt a számítást, amit egyébként csak az intenzív háztáji gazdálkodással tud megteremteni magának.

Egy másik jelenség, amely emberekhez, közösségekhez kapcsolódik. Biztos igaz, tagadni sem lehet, hogy politikai műveltségben, a közösségi élet formulájában, demokrátiáztatásban nagyon komoly előrelépések történtek. De a közéletiségben nem haladtunk megfelelően előre.

Nagyon helyeslem a különböző továbbképzéseket, magam is részt veszek ilyenben, de úgy vélem, ezt a továbbképző tevékenységet is szervezettebben, megalapozottabban kell végezni. Pontosabban: a társadalmi, gazdasági szükségleteknek megfelelően.

Az elmúlt évtizedek tanúsítják, hogy a politikai ráhatás egésze képes volt a tudati fejlődésben ilyen jelentős eredményt elérni, lényegesen megjavítani a parasztság gazdasági, társadalmi helyzetét. De meg kellene vizsgálni mindenkinek a maga területén: hogyan tehetnénk többet a kulturális igénykeltés érdekében és az igények kielégítéséért. Mert az élet itt is előre lépést követel valamennyitől, amint azt a megyei pártbizottság állásfoglalása is hangsúlyozza — mondotta befejezésül Bertus Pál.

N. P.